

BANJALUČKE NOVINE

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA - BANJA LUKA

God I. Broj 12

Banja Luka, 17 novembra 1953

Primjerak din. 10

Za proteklih osam godina pod rukovodstvom Saveza komunista i Socijalističkog saveza radnog naroda Jugoslavije iskovanе su takve ekonomske i političke snage koje omogućuju dalje uspješno kreiranje naprijed, dalje jačanje socijalističke svijesti, novog, slobodnog čovjeka, građanina socijalističke zajednice, junaka u ratu, pregaoca u izgradnji, borca za nove socijalističke odnose među ljudima, graditelja novih materijalnih i kulturnih dobara, založnika za mir u svijetu.

Iz Izbornog proglaša SSRN

ОМЛАДИНА пред изборе

Схватajući огромни историски значај претстојећих скупштинских избора и имајући у виду свијетлу сутрашњицу и озбиљне задатке које нам она доноси, омладина нашега среза и града знатно је појачала своју политичку и предизборну активност. Путем најразноврснијих предизборних састанака она се упознаје са великим победима постигнутим у изградњи наше социјалистичке домовине, са крупним промјенама у нашем политичком и друштвеном животу и свим оним што наш живот чини слободним и у истину социјалистичким. Омладинска организација је припремила и одржала низ састанака и разговора међу омладином о новој улози нове Народне скупштине и њеним наредним задацима. Тамо су истинити улога и мјесто наше омладине у предизборним припремама, њени задаци на упознавању еваког омладинца и омладинке са претстојећим новембарским изборима, и разним другим питањима која непосредно стоје пред нашом омладином. Да би што спремније дочекали 22 новембар, дап када ћемо бирати своје највише претставнике, огромна већина основних организација Народне омладине до сада је одржала по 2 и више својих предизборних састанака. У Бронзаном Мајдану присуствовало је око 400 младина и дјевојака који на овим изборима први пут треба да гласају, а исто тако и организације општина Залужана, Ивањске итд. Омладински предизборни зборови одржани су и у Бањој Луци у Горњем Шехеру, у Учитељској школи, Женској гимназији и Средњој економској школи. 200 омладинца и омладинки општине Лакташа разговарало је са својим посланичким кандидатом. А своје мјесне изборе припремиле су организације Трна, Залужана, Драгочаја итд. Омладински збор општине Ивањска којем је присуствовало 700 омладинца и омладинки претворило се у општенародну манифестацију. У Творници обуће, Фабрици лухана, предузећу „Руди Чајавац“, Делибанином Селу младина и дјевојке такођер су окупили на своје предизборне разговоре, истипали задатке који стоје пред њиховим организацијама. На омладинским зборовима и предизборним разговорима присуствовало је око 4700 омладинца и омладинки који први пут гласају.

Обзиром да нас од дана избора дијели још само неколико дана, све омладинске организације, а нарочито оне које још у довољној мјери нису развиле живу предизборну активност омладине треба да искористе претостало вријеме и предузму све мјере како би наши резултати били још већи и активност омладине много шира. Организације Хан Кола, Добрње, Сарачице, Пискавица више него до сада би морале ангажовати омладину у овим припремама и шире поставити рад међу омладином.

K. C.

Konferencije, sjela, razgovori ...

Predizborna aktivnost društvenih organizacija može biti još šira

Predizborna aktivnost u organizacijama Socijalističkog saveza na području grada i sreza Banje Luke, pored niza održanih konferencija i zborova birača na kojima je govoreno o kandidatima, karakteru nove Narodne skupštine i zadacima i ulozil narodnih poslanika, bila je takođe obilježena i drugim oblicima političkog rada u gradu i srezu. Prije svega izmjena karaktera Narodne skupštine i uloga poslanika koji su sankcionisani novim Izbornim zakonom, nužno su nametali veću pomoć opštinskim odborima Socijalističkog saveza. U vezi s tim, formirane su grupe od članova Sreskog i Gradskog odbora Socijalističkog saveza i drugih aktivista sa zadatkom da

saveza koja je formirana sa zadatkom proširenja agitacije i angažovanja društvenih i masovnih organizacija u predizornoj aktivnosti, održala je sastanak sa kulturno-umjetničkim društvima, udruženjima ljekara, pravnika i ekonomista i drugim društvenim organizacijama i utvrdila plan rada pomoći organizacijama na terenu. Do sada su kulturne i fiske kulturne grupe izvele solidne i dobro pripremljene programe na priredbama koje su održane u Laktašima, Zalužanima, Trnu, Čelincu, Bronzanom Majdanu i Ivanjskoj.

Dosadašnja iskustva u predizornoj agitaciji pokazuju da je ona pored uspjeha koji su vidni, imala

ma, dok je u osnovnim organizacijama Socijalističkog saveza, na primjer, vrlo malo ili nedovoljno govoreno o Vijeću proizvođača, i pored niza održanih sastanaka sa predsjednicima osnovnih organizacija Socijalističkog saveza i sekretara organizacija SK, diskusija se nije uspjela prenijeti iz sindikalnih organizacija u organizacije Socijalističkog saveza. Osim toga, u nekim osnovnim organizacijama nedovoljno je govoreno o dosadašnjim uspjesima u socijalističkoj izgradnji i ekonomskoj politici, kao i uspjesima u spoljnoj politici, o prirodnim bogatstvima naše zemlje i mogućnostima daljnijeg razvoja proizvodnih snaga i razvoja socijalističke demokratije. U ovim or-

ganizacijama agitacija je pretežno vođena uopšteno i težište je uglavnom bilo usmjereno na preradi vanje Izbornog zakona.

Vrijeme do izbora bilo bi potrebno sada iskoristiti za održavanje niza manjih konferencija po selima, zaseocima i kolektivima na kojima bi se pored opštih uspjeha trebalo osvrnuti i na konkretne probleme pojedinog sela, zaseoka ili kolektiva. Kada je već riječ o političkoj aktivnosti pred izbore na selu, ne treba ispustiti iz vida objašnjavanje biračima Zakona o zemljišnom maksimumu i zemljišnom fondu, kao i Uredbe o katastarskom oporezivanju koje imaju dalekosežan značaj za daljnje perspektive socijalističkog preobražaja naše poljoprivrede.

pomognu rad opštinskih odbora u predizbornim priprema. Kroz analizu njihovog rada moglo se vidjeti da je ta pomoć najuspješnije ostvarena u opštini Bronzani Majdan. Komisija za agitaciju pri Sreskom odboru Socijalističkog

i znatnih slabosti, što se naročito odrazilo u priprema za izbore Vijeća proizvođača, a takođe i za poslanike Savezne i Republičke skupštine. Ovdje se čitava aktivnost pretežno odvijala preko sindikalnih organizacija u kolektiv-

I žene - birači postavljaju pitanja poslaničkim kandidatima

U nedelju 15 novembra održana je konferencija žena na opštini Han Kola. Ovakve konferencije su u prošlu nedelju, 8 novembra, održane i u opštinama Saračica i Zalužani. Svrha ovih konferencija je bila da se širi aktiv žena na tim opštinama upozna sa značajem izbora i o zadacima žena u ovim uslovima borbe za nove socijalističke odnose u društvu i porodici.

Po svojoj masovnosti ove konferencije ne zaslužuju da se o njima posebno piše i govori, ali je vrlo važno da se o njima govori zato što su konferencije sazvale u cilju da se naš aktiv žena, kao i sve žene bliže upoznaju sa predloženim poslaničkim kandidatima, da im kandidati govore o svom stavu i borbi za ostvarenje istinske ženske ravnopravnosti, o mjestu žene u našem društvu i o naporima koje još uvijek imamo da razbijeimo staro zaostalo shvatanje o ženama. Žene su vrlo pažljivo saslušale izlaganje kandidata i po završenom izlaganju postavljale pitanja koja njih naročito interesuju. Ovo je prvi put da su o ovim pitanjima poslanički kandidati a i ostali politički rukovodioci govorili posebno ženama, dok je dosada o ovome govoreno samo na posebnim ženskim konferencijama koje su održavale drugarice iz rukovodstva ženskih organizacija i društava.

Na konferenciji u Han Kolima bilo je prisutno i oko 30 drugova političkih rukovodilaca na toj opštini. Trebalo je poradići da na svim ovim konferencijama bude što više drugova, jer iz dosadašnjeg njihovog odnosa prema pitanju položaja žena u današnjem

društvo ne može se govoriti o nekoj bitnoj promjeni ni kod jednog broja lokalnih rukovodilaca. Ovo se vidi iz toga da ni mnogi naši drugovi nisu uspjeli da aktiviraju svoje drugarice u opštem političkom radu na terenu. Česta je pojava da se na skupovima žena govori baš o drugaricama ovih drugova koji su ponekad sami branili svojim ženama aktivnije učešće u radu sa ženama.

U ovim predizbornim danima nema ni jednog sela ni zaseoka a da se ne održava neki skup naroda u vezi sa pretstojećim izborima. U nekim krajevima našega sreza ponovno se pokazala stara praksa da na ove skupove uglavnom dolaze nosioci domaćinstva. Na taj način mali broj žena bio je okupljen i nedovoljno upoznat sa našim pretstojećim izborima i njihovim značajem, karakterom naše nove skupštine i nastojanjima i putem našeg daljnjeg razvitka. Većina žena nije u mogućnosti da dođe na šire opštinske skupove, jer je u tome sprečavaju njene dužnosti u porodici. Ali zato nema razloga da nam veći broj žena ne bude prisutan na sitnim zaseocima skupovima koji se gotovo svagdje održavaju u vrijeme kada je najlakše na njih doći. Primjer iz Pervana gdje je na jednu konferenciju u zaseoku od ukupno 45 prisutnih bilo 22 žene, govori da se mogu okupiti i žene ako rukovodstvo Socijalističkog saveza posebno obrati pažnju pozivanju i žena na ove skupove.

Prije par mjeseci u većem dijelu naših opština formirana su razna ženska društva sa svojim posebnim zadacima pomoći seo-

(Nastavak na 2 strani)

Predizborni zborovi U BRONZANOM MAJDANU

U nedelju je održan veliki predizborni zbor opštine Bronzani Majdan.

Zbor je zakazao Opštinski odbor Socijalističkog saveza koji je po svojoj organizaciji i posvećenosti nadmašio mnoge zborove u Bronzanom Majdanu koji su ranije ovdje održavani. Narod sela Stratinske, Obrovca, Kmečana, Meline, Pervana i drugi pristizao je na zbor sa pjesmom, zastavama, transparentima i predizbornim parolama mnogo prije početka zbora. Zbor je otvorio predsjednik Opštinskog odbora Socijalističkog sa-

veza — Bronzani Majdan drug Avdo Muhurdarević, učitelj, a zatim je poslao predgovornika, Duje Maksimovića, riječ dobio poslanički kandidat za Republičko vijeće ovog kraja drug Niko Jurinčić.

Govor druga Jurinčića burno je pozdravljen i često prekidan odobravanjem od naroda ovog kraja koji je ovim putem manifestovao jedinstvenost i političku spremnost u ovim predizbornim danima.

Poslije zbora na prostoru gdje se održavao zbor, nastalo je narodno veselje.

U KRUPI NA VRBASU

U nedelju su održane tri veće predizborne konferencije na opštinskom području Krupa na Vrbasu i to: u samoj Krupi, Bočcu i Karanovcu. Na ovim konferencijama obuhvaćena su sva sela sa ovog opštinskog područja. U samoj Krupi govorio je kandidat za narodnog poslanika Saveznog vijeća drug Vaso Gajić, u Bočcu poslanički kandidat Republičkog vijeća drug Momir Kapor i u Karanovcu poslanički kandidat Republičkog vijeća proizvođača drug Aco Matić.

Ove predizborne konferencije smatraju se posljednjim većim konferencijama na ovom opštinskom području, međutim do izbora održaće se čitav niz sastanaka, skupova i sjela organizacija Socijalističkog saveza upoznati sa tehnikom glasanja po našem Izbornom zakonu. Već sada pojedina sela daju obaveze da će na dan izbora glasati u punom broju već u prijedpnevajm časovima.

Кандидоване су

Кроз Народну револуцију жене Југославије стекле су право не само да бирају него и да буду бирање у све органе народне власти.

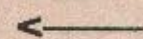
Велик је број жена које у друштвеним организацијама, у народној власти, у предузећима и на одговорним мјестима обављају послове наше друштвене заједнице.

Велики број је жена које су за та права радне жене Југосла-

вије положили своје животе.

Велик је број зато оних жена које су у предизборној активности истакнуте као кандидати — народни посланици за највише органе наше народне власти. То су проверени борци за слободу, за демократију, за социјализам.

И наша Крајина истакла је пет другарица као кандидате и своје представнице за Републичко вијеће.

ДУШАНКУ КОВАЧЕВИЋ бањалучани су срдечно поздравили и на свим градским зборовима бирача једногласно истакли као кандидата за народног посланика Бање Луке у Републичко вијеће. Њен предатни рад у напредном радничком покрету, њено учешће у Народноослободилачкој борби а исто тако у годинама обнове и ударања првих темеља социјалистичкој држави нарочито у области просвјете и културе, њен присан однос у раду са женама — другарицу Душанку Ковачевић карактеришу као провереног борца за социјализам.

МИЦУ БРХОВАЦ, наставницу Осмогодишње школе, у Приједору и Козари знају још из првих дана устанка. И прије рата Мица, тек завршена учитељица, учествовала је у напредном радничком покрету а у првим данима устанка, као члан КПЈ ступа у редове НОВ.

На терену Козаре и Приједора активно је радила на организовању жена као партијски радник, а последице ослобођења палазила се на дужностима које су је увијек истицале као врло активног и досљедног борца за социјализам.

У Приједору, свом родном граду другарица Мица је истакнута као кандидат за Републичко вијеће БиХ.

зари а и последице ослобођења није напуштала рад међу женама. Увијек спремна да помогне, да објасни, да поведе другарице Бора је стекла велико повјерење народа у Дубичком срезу који је кандидовао као свог представника за Републичко вијеће БиХ.

МАРА МИТРОВ једна је од ријетких жена које су у своју дјечу од првих дана народног устанка учествовале у Народноослободилачкој борби. И последице погубије њеног сина, народног хероја Данка Митрова другарица Мара остаје чврсто везана уз Народноослободилачки покрет и на терену Средње Босне и Крајине активно ради на окупљању жена.

Политичка активност ове мајке ни данас не јекља. У срезу Приједор на зборовима бирача, ради свог активног политичког рада, кандидована је за народног посланика у Републичко вијеће.

СТАНА КНЕЖЕВИЋ била је млада дјевојка када је и њена родна Сана планула у устанку. Велики пут прешла је другарица Стана од селачке дјевојчице до истакнутог омладинског руководиоца у своје крају. Од првих дана учествовала је у Народноослободилачкој борби, а последице ослобођења била је секретар

Среског комитета СКОЈ-а у Санском Мосту и касније повјереник за просвјету.

У скупуштини Другог сазива бирања је у Санском Мосту за посланика.

И у овим изборима народ Санског Моста кандидовао је другарицу Стану за републичког посланика.

Занимљиви подаци изборне борбе у Bosanskoj Kraјинi прије 33 год.

Кандидат банјалучког, среза за Савезну скупштину друг **Vaso Gajić** љубазно се одазвао молби наше редакције да за нас list изнесе неке своје успомене на изборе прије рата.

Први избори након Балканског и Првог свјетског рата одржани су 1920 године. Новостворена заједница названа је у почетку »Државом Срба, Хрвата и Словенаца«. Политичке странке су формране углавном на вјерској и националној основи, изузевши радничку, социјалистичку странку која је формирана на класној борби радништва за преузимање власти у руке радника и селјака. Одмах по успостављања нове државе појављује се у Босни и Херцеговини и staleška странка Савез тежака Босне и Херцеговине. Будући да је у то вријеме преко 80% становништва живјело од пољопривреде, а да радничка класа — иако политички свјеснија и упорнија у политичкој борби није имала још јаким упоришта за селу, то је новоформирана тежачка странка окупила велики број селјака и иступила на тим првим изборима са својом посебном кандидатском листом и добила у Bosanskoj Kraјини више мандата за уставотворну скупштину него иједна друга политичка странка. Значајно је да су читаву акцију у тој изборној борби водили неколико студената из Коћичевог Змијанја са двадесетак политички свјесних селјака из свих крајинских срезова. Ова нова staleška странка без икакве политичке традиције добила је највише гласова захваљујући кметским односима селјака, нерijeшеном аграрном питању и великој запостављености села, па чак и презирању селјака као средњевјековног роба и безвриједног члана друштвене заједнице.

Након пет-шест мјесеци неуморног политичког рада, идући непрекидно од куће до куће, од сјела до сјела ми смо, студенти, успјели да и поред великог притиска Pašičеве радикалске владе оформимо ову политичку странку као stalešku кроз коју је требало изборити социјална права селјака — кметова у односу на бегове, газде и остале уједињене у радикалној српској странци и југословен-

ској муслиманској организацији. Таква је политичка ситуација била у то вријеме, будући да паролa saveза радника и селјака још није била пробудена у свјести радних људи на селу. Зато није чудновато да су се селјаци и радници борили одвојено.

Било корисно споменути прву предизборну скупштину тадашње селјачке странке, која је одржана 6 октобра 1920 године на банјалучком пољу, а на коју је дошло око 4000 селјака и то један по један тихо и бојаљиво, очекујући удар полиције и жандармерије и оштру борбу глаvara радикалне странке којој су ови бунтовни селјаци били »трн у оку«.

Држећи се строга прописа изборног закона нисмо смјели ништа пропустити што би дало повода среском начелнику да забрани скупштину. Она је одржана осам дана

након првог великог збора радикалске странке. Још су били политички наелектрисани агитатори владине радикалне странке иза свoga збора. Они су имали потпору жандармерије, полиције и среског начелника. Требао је нашу скупштину разбити под сваку цијену — тако је гласила њихова parola. Ми смо на то били потпуно спремни. Организовао смо око 120 селјака и већу групу радника који су нас помагали: њима неко покуша да омекша наше говорнице или да одврати народ, одмах парирали на лицу мјеста и на све начине, ухватили га и избацили из народа, зачепили му уста и тако даље. I поред неколико покушаја тих разбјача збор је одржан и потпуно успио. Селјаци су се задовољни вратили кућима. Они су у порно пријел како је на радикалном збору било само 560 селјака, а тежачком збору око 4000.

Да препричавамо остале тежкоће, борбу и средства којима смо се приликом тих избора борили за изборну побједу — предалеко би нас одвело. Данас, радни људи са села постали су свјесни да су извојевали своја права, слободу и равноправност захваљујући Комунистичкој партији Југославије — авангарди напредних снага у нашој земљи.

Od izbora nas dijeli još svega nekoliko dana

Od izbora nas dijeli svega nekoliko dana, što se više bliži taj dan politička aktivnost u svim selima opštine Čekinaц postaje sve življa. Na proširenom plenumu opštinskog odbora Socijalističkog saveza radnog naroda u prošlu srijedu donesena je odluka da se nastavi sa održavanjem konferencija po selima i zaseocima. U toku protekle sedmice na ovoj opštini boravio je drug Momir Kapor, poslanički kandidat Republičkog viјеća. За то вријеме он је присуствовао на десетак конференција и састанака. Обишао је већину села, држао је конференције у Čelincu, Crnom Vrhu, Jošавci, Snjegotini, Mehovcima и на подручју Vrbance. U toku ove nedjelje он će razgovarati sa svojim biračima u selu Deblacima и u nekim selima krupske opštine.

I pored toga što su konferencije održavane radnim danom, ipak je na njima prisustvovala većina birača. Oni su se vrlo rado odazivali na konferencije, jer su željeli да се виде sa poslaničkim kandidatом и да s njime porazgovaraju. Većina birača sa kojima je drug Kapor došao u dodir, isticali su svoje lokalne probleme, davali prijedloge и već unaprijed tražili да он као poslanički kandidat svrši неке послове u интересу и заједнице и самih бирача.

Na većem broju sastanaka drug Kapor је isticao јединство naših naroda. U Jošавci svojim бирачима он каже: »Naš narod је bio јединствен u борби кроз četiri године Народноослободилачког рата и он то јединство глaji, учвршћује и развија данас u социјалистичкој изградњи. Он će то јединство покazати и 22 новембра, јер је свјестан и увјерен да само јединство може побједити.«

Na svakoj konferenciji narod је sa pažnjom слушао riječi svoga poslaničkog kandidata. Ovaki manji skupovi su zbližavali narod sa svojim представником и zato се многи бирачи nisu уstručавали да pred svoga представника изнесу своје probleme.

Na svakom skupu бирачи су obećавали да će јединствено изаћи на изборе и да u њиховом kraju неће бити ни једног лица sa правом гласа а да неће изаћи на изборе и гласати, јер су свјесни да јединствени u изборима значи јединствени sutра u борби protiv непријатеља.

Sa drugom Kapором једном broju sastanaka и konferenciji присуствовао је и drug Vaso Gajić, poslanički kandidat за Sавезно вијеће, koji је takođe dosada obiшао већину sela на ovoj opštini и razgovarao sa бирачима.

U toku ove nedjelje pretстоји да се održe konferencije u svim selima и zaseocima на kojima će се, pored ostalog, објаснити начин и техника гласања.

(Nastavak sa 1 strane)

skoј ženi и majci u домаћинству и porodici. Neка od ovih društava су razvila врло aktivan рад и gotovo svakodneвно су u dodiru sa ženama po selima. Primjer Piskavice, Ivanjske, Slatine и Laktaša govori да је ovaj рад potreban и да može dati dobre rezultate. Međutim neki drugovi iz odbora Socijalističkog saveza smatrali су да је nepotrebno да oni posebno politički djeluju među ženama pa су sav рад prepustili ženskim društvima.

Svega nas nekoliko dana djeli od izbora. Politička aktivnost svih naših organizacija и društava треба да се pojača да би се u ovim danima okupile sve naše žene kako би на изборе izšle što-potpотно и svjesne за šta daju svoj glas.

Savka Basta

Користи ли се увијек помоћ града селу

Почетком ове године сва бањалучка предузећа узела су обавезе да учествују у акцији сарадње града и села. Међутим лека од општинских подручја којима је та помоћ предвиђена, не користе је у оној мјери у којој им је потребна или је заоставају, онемогућајући на тај начин да се помоћ пружи ондје гдје је она заиста потребна. Тако је Првој бањалучкој творници покућства додијељено подручје општине Сараџица у којој се налази неколико недорешених задружних домова и за чије је довршење било потребно дати извјестан грађевински материјал (прозоре, врата итд.). Материјал за њихову израду обавезало се да ће дати предузеће »Граба" и то је заиста и учињено. Како се тај материјал трескутно није могао користити јер је био влажан, комисија колек-

тива творнице упозорила је другове из општине да би материјал требао бити сув, али су они остали на томе да се рад изврши. Али иако је посао извршен, врата и дан-дanas стоје у шупама творнице и поред неколико интервенција колектива да се обавеза изврши. Слично је и са пет комада прозора који и сада стоје у предузећу, а из општине нико се не интересује да се уграде у зградама гдје су потребни. Колектив творнице покућства на вријеме се одазвао својој обавези и поред општине у Сараџици, преузео обавезу да у Залужанима заврши задружни дом.

Сматрамо да би другови у општини Сараџици требали озбиљније схватити помоћ коју им пружају радни људи града и крајева је вријеме да се материјал стави ондје гдје је потребан. Вл. К.

Зашто је слаб рад друштва у Слатини

Већ двије године у Слатини постоји културно-умјетничко друштво чији је рад до недавно био врло жив. На среској смотри друштвa у прошлој и овој години друштво је добило чак и похвалу. Међутим иза одржане смотре у мјесецу мају ове године до данас оно се није састало, а рад је скоро загло, иако постоје сви услови да се он развија.

Читаоница Социјалистичког савеза у Слатини више пута није отворена, док се књиге којима располаже врло слабо читају. Управа Јечелишта располаже са инструментима који стоје на ра-

сположеноу друштву, али их оно не користи. Исти је случај са библиотеком Јечелишта која има врло lijepих књига и позоришних комада. Нико од Управе друштва није се до данас сјетио да покрене питање оживљавања друштва и уопште културног живота села, иако се и основна организација Савеза комуниста Слатине залажила на томе.

Требао би уз помоћ масовних организација покренути рад овог друштва и оживјети културни живот у Слатини.

М. М.

Demirović Munib, sekretar Trgovinsko-ugostiteljske komore u Banjoj Luci

Pitanje:

Kakvo se vrši razrada plana u trgovini i ugostiteljstvu i kakve su perspektive u pogledu prometa i cijena robe široke potrošnje?

Odgovor:

U razradi planova za 1952 i 1953 godinu najčešći su slučajevi bili kod trgovine i ugostiteljstva, da je na planovima radio uzak krug ljudi. Ove godine o planovima se u ovim krugovima šire diskutuje. Izrada planova trgovinsko-ugosti-

nja knjigovoda za trgovinske i ugostiteljske radnje.

Od rukovodilaca radnji i ostalog kadra u trgovini nova situacija na tržištu traži puno zalaganje na upoznavanju našeg privrednog sistema. Kamate na obrtna sredstva i ostale obaveze, a naročito konkurencija koja će nastati kao rezultat reorganizacije trgovine, prisilice kadar, da prati sve pojave na tržištu. Ima slučajeva da roba radi slabog desena i asortimana leži neprodana, jer se industrija stalno usavršava i nudi nove i bolje proizvode. Angažovanjem

kredita u robu koja nema prode ili uopšte stvaranjem velikih zaliha trgovinske radnje imaće teškoća. Ima pojava da se kolektivni međusobno kreditiraju i potrebno je sa ovom negativnom pojavom likvidirati.

Poseban problem je proširenje mreže novih prodavnica na periferiji i u novo izgrađenim reonima grada. Samostalne trgovinske radnje neće imati dovoljno sredstava da podižu ove objekte, pa će trebati ovo pitanje rješavati u okviru komunalne zajednice.

JEDNA ANKETA U VEZI RAZRADE DRUŠTVENOG PLANA

Hadžimujagić Ismet, predsjednik Savjeta zapriredu NOG

Obavješteni smo da je pri Narodnom odboru grada Banje Luke formirana komisija za izradu društvenog plana grada. Možete li nam nešto reći o tome kakve su smjernice za izradu planova i kako je organizovana njihova izrada?

Odgovor:

Smjernice za izradu planova proizlaze iz stepena našeg dosadašnjeg privrednog razvika i perspektiva, mogućnosti i potreba u 1954 godini. Osnovno je da preduzeća i komunalna zajednica sagledaju svoje mjesto u opštejugoslovenskoj cjelini i da svoje mogućnosti i interese usklade sa interesima društvene zajednice. U skladu sa takvom osnovnom ekonomsko-političkom linijom kod utvrđivanja obima i vrijednosti proizvodnje, treba ići na maksimalno korištenje kapaciteta, vodeći pri tome računa o potrebama tržišta i mogućnosti snabdjevanja potrebnim sirovinama. Pošto se računa na punije korištenje kapaciteta, to se može računati i na niži nivo cijena u 1954 godini. Dosadašnja iskustva pokazuju da su neka preduzeća pri postavljanju svojih planova obezbjeđivala rezerve, naročito kroz materijalne troškove, radi čega ovaj element treba da bude podvrgnut detaljnom razmatranju. Platni fond treba da bude u skladu sa obimom proizvodnje, ali na ostvarenom nivou u 1953 godini, pri čemu treba računati i na povećanu produktivnost u radu.

Mi se sada nalazimo u prvoj fazi izrade društvenog plana grada, odnosno radimo na prvoj razradi planova privrednih organizacija. U ovoj prvoj razradi planova preduzeća diskutuje se u organima upravljanja i kolektivima po svim elementima plana u svjetlu istaknutih principa, a komisija pri narodnom odboru grada posebno pretresa svaki plan, stavlja svoje primjedbe i daje uputstva za korekcije gdje su one potrebne. U ovoj razradi ide se uglavnom na utvrđivanje rentabilnosti privrednih preduzeća i mogućnosti primjene dosada objavljenih instrumenata na njihove planove, uz obavezno utvrđivanje obima proizvodnje kao čvrstog elementa.

Pitanje:

Kakvi su osnovni problemi nastali pri razradi plana i kako se oni rješavaju?

Odgovor:

Po mom mišljenju u ovoj fazi izrade društvenog plana grada problem je što seminari koje organizujemo nisu izazvali jednak interes kod svih naših privrednih kadrova. Problem koji iskrsavaju u razradi samog plana svode se na one slučajeve gdje preduzeća u izradi svog plana nisu u mogućnosti da ostvare minimalnu društvenu rentabilnost, odnosno nisu u mogućnosti da iz vrednosti svoje proizvodnje obračunata po ekonomski opravdanim cijenama ostvare akumulaciju koja je potrebna za pokriće društvenih obaveza i da realizuju dobit, koja bi se upotrebila za pokriće njihovih

supunskih potreba i potreba društvene zajednice, (štampanija Glas, Ciglanja). Ovakve slučajeve naša komisija rješava u zajednici sa republikom komisijom, jer smo obavješteni da je ista situacija kod srodnih preduzeća u drugim gradovima i srezovima naše Republike. Nije isključeno da će se kod nekog preduzeća pojaviti nemogućnost podvrgavanja novim instrumentima kao specifičan problem za naš grad, pa će takvi slučajevi biti predmet posebnog razmatranja. Komisija je primila tek jedan dio planova, a izrada ostalih očekuje se ovih dana.

Pitanje:

Kakve su perspektive u vezi obima proizvodnje, cijena i učešća komunalne zajednice u raspodjeli dobiti u 1954 god.?

Odgovor:

Na ovo pitanje sam djelimično odgovorio u prvom pitanju. U do sada primljenim planovima predviđa se povećanje obima proizvodnje u svim slučajevima gdje su realne mogućnosti, te nemamo slučajeve svjesnog snižavanja obima proizvodnje. Izuzetan je slučaj tvornice duhana, koja će uslijed pomanjkanja sirovina koristiti kapacitet sa oko 50%, kao i u 1953 godini. Cijene u većini slučajeva idu na niži nivo, izuzev nekih slučajeva gdje ostaju na dosada ostvarenom nivou.

Još nisu razrađeni instrumenti za podjelu dobiti, pa se zasad ne može govoriti o sredstvima koja će ostati na raspolaganju komunalnoj zajednici za podmirenje njenih potreba. U svakom slučaju to će najviše ovisiti od rentabilnosti naših privrednih organizacija i realnosti njihovih planova. Međutim, sigurno je da ćemo u okviru društvenog plana grada obezbjeđiti sredstva koja su nam potrebna za podmirenje naših potreba u skladu sa potrebama cijele društvene zajednice.

Ing. Mirković Dragoslav, član Savjeta za privredu NOG

Pitanje:

Kakve su perspektive naših većih industrijskih preduzeća obzirom na plan proizvodnje i investicija?

Odgovor:

Pri razradi planova proizvodnje za 1954 godinu naša veća industrijska preduzeća nisu imala iste uslove. I pored toga što je osnovna linija plana povećani obim proizvodnje uz maksimalno korištenje kapaciteta, ipak je obim proizvodnje kod nekih preduzeća bio uslovljen kako strovinomskom bazom, tako i mogućnošću prodaje. Rudnik mrkog uglja imaće u 1954 godini mnogo bolje izgleda za plasman, a sa druge strane stručnjaci priprema u pogledu otvaranja ležišta omogućuje veću proizvodnju. Tvornica strojeva i livnica čelika »Boris Kidrič« stalno povećava proizvodnju, dok u plasmanu ne-

tejskih preduzeća u zakašnjenju je u većini slučajeva, ali je ovom doprinijela i posljednja izmjena cijena tekstilnoj robi, koja je angažovala cjelokupni aparat.

U skladu sa razvikom naše privrede predviđa se za 1954 godinu nešto niži nivo cijena uz povećani obim prometa. Ovome će doprinijeti reorganizacija trgovinske i ugostiteljske mreže, čiji je osnovni zadatak likvidacija postojećeg monopolizma i podizanje kvaliteta usluga na viši nivo.

Pitanje:

Ima li posebnih problema u trgovini obzirom na nove instrumente privrednog sistema?

Odgovor:

Uvođenje kamate na osnovna sredstva i obračuna amortizacije na sva sredstva bez obzira na obim njihovog korištenja postavljaju pred sve privredne organizacije, pa i trgovinsko-ugostiteljska preduzeća puno korištenje osnovnih sredstava. Oni koji ta sredstva ne mogu u potpunosti koristiti biće prisiljeni da ih prodaju, čim za to propisi budu objavljeni i na ovaj način izvršice se ekonomska raspodjela osnovnih sredstava. Kod ugostiteljstva hoteli imaju velike obaveze amortizacije i kamate na osnovna sredstva, pa će problem rentabilnog poslovanja, radi pokrivenja ovih obaveza morati biti predmet posebne diskusije.

Kod preduzeća »Žitopromet« velika masa osnovnih sredstava kako kod mlinova, tako i u trgovinskoj djelatnosti postala je znatan problem, jer je amortizacija i kamata na osnovna sredstva mnogo veća, nego u prošlim godinama. Pošto se vjerovatno neće ići na povećanje cijena brašna, to će se ovaj problem rješavati u okviru NRBIH odnosno FNRJ.

Naš privredni sistem traži kvalifikovan kadar u svim preduzećima, a kod trgovinskih i ugostiteljskih preduzeća osjeća se nedostatak naročito knjigovodstvenog kadra. Ovih dana otpočeli smo sa jednim kursom radi osposobljavanja

Šefik Cerić, rukovodilac ekonomskog-planskog sektora Sekretarijata za privredu NOG

Pitanje:

Kakav je kvalitet u smislu tehničke obrade planova preduzeća i kako su planovi rađeni u preduzećima?

Odgovor:

Metodologija izrade društvenog plana bila je poznata preduzećima u glavnim crtama iz razrade planova koja je vršena u julu i augustu ove godine. To je ustvari podjela ukupnog proizvoda na re-produkciju i dohodak. Raspodjela je bila vršena po starim instrumentima tj. kroz stopu akumulacije i fondova.

U sadanjoj razradi plana nastale su dvije bitne izmjene:

a) Plan se rađi za kalendarsku 1954 godinu, te je već u ranije izrađenim, a u većini slučajeva i prediskutovanim planovima trebalo možda uz izvjesne korekcije obračunati predlog od ekonomske na kalendarsku godinu.

b) Raspodjela ukupnog proizvoda privrednih organizacija vrši se uz primjenu novih instrumenata privrednog sistema, ma da oni svi još nisu poznati. Tako: materijalni troškovi, amortizacija i fond plata u 100% iznosu čine troškove proizvodnje, a ostatak predstavlja akumulacija koja sadrži 45% socijalnog osiguranja, na platni fond, kamate na osnovna i obrtna sredstva, porez na promet tamo gdje je propisan i dobit. Instrumenti za podjelu dobiti nisu još poznati. Sljedeća razrada plana biće uglavnom raspored dobiti po novim instrumentima, kad oni budu objavljeni.

O tehničkim izradi društvenog plana preduzeća su bila praktično upoznata na dva seminara u tvornici duvana koje je organizovala komisija pri Narodnom odboru grada. Na seminaru su obrađivani praktični primjeri, data uputstva i odgovori na konkretna pitanja. Seminarima su prisustvovali pored ljudi iz aparata preduzeća i članovi organa radničkog samoupravljanja. Imamo vrlo lijepo s tehničke strane izrađenih

i obradenih planova, kao kod »Borisa Kidriča«, »Vitaminke«, Tvornice duvana, »Pavao Radan« i dr. Ima i takvih, koji nisu smatrali za potrebno da pristupe seminaru, a u razradi planova pokazalo se da su im seminari bili potrebni, jer su u svojim planovima činili osnovne metodološke greške (Zanatska nabavno-prodajna zadruga i Obučar).

Pojedina preduzeća nisu udovoljila postavljenom roku čime ometaju rad na izradi predloga društvenog plana grada (Hotel »Bosna«, Krojačka zadruga, obje soblikarske zadruge, Metal, Gradski magazin, Sresko trgovačko i ugostiteljsko preduzeće, Otpad i Bosanka).

U našem gradu ima oko 30 samostalnih filijala i prodavnica čije je direkcije nalaze van područja Banje Luke, pa i NRBIH. I ova preduzeća sa svojim proizvodom čine sastavni dio društvenog plana grada, pa je potrebno da vode računa da njihove direkcije blagovremeno dostave komisiji potrebne podatke kako se nebi radi njih zakočilo rad na izradi društvenog plana grada.

Pitanje:

Da li se javljaju kakve negativne tendencije, koje su i kod koga?

Odgovor:

Glavne negativne tendencije koje su se javljale u 1952 godini (pri izradi plana za 1953 godinu) išle su na stvaranje rezervi u vidu povećanja materijalnih troškova a smanjenjem dohotka. U ovoj razradi plana do sada nisu uočene. Ovo iz razloga što plan sada nije rezultat rada tehničkog aparata u preduzeću, nego na njemu stvarno saraduju članovi organa upravljanja. Na pretresu plana Tvornice kože i obuće, bilo je vrlo pozitivno kada u komisiji narodnog odbora grada predsjednik radničkog savjeta objašnjava plan preduzeća i ispravljaja podatke u planu koje je dao rukovodilac privredno računskog sektora, a na koje je komisija dala primjedbe.

brike i smanjuje akumulaciju. Ovaj problem će se rješavati u okviru FNRJ. Obim proizvodnje za 1954 godinu neznatno je povećan. Radi poboljšanja rada trebaće u 1954 godini nabaviti 2 — 3 stroja. Pivara predviđa veću proizvodnju za oko 3000 hl uz sniženju cijenu. Za pivaru je osnovno završiti ležnu burad i osigurati sirovine.

Komisija je upoznata da se PDI »Vrbas« trudi i pronalazi mogućnosti da izradi takav plan kojim će moći podmiriti obaveze zajednice uz ostajanje na istim prodajnim cijenama svojih proizvoda.

Pitanje:

Koji su osnovni problemi kod tih preduzeća u izradi planova za 1954 godinu?

Odgovor:

Na ovo pitanje djelimično sam već odgovorio. Dodao bih još sljedeće: Kod »Vitaminke« razmotriti poboljšanje kvaliteta proizvo-

da i sanitarnih uslova, kod tvornice strojeva »Boris Kidrič« usavršavanje tehnološkog procesa i daljnje osvajanje mašina i uređaja, kod Pivare dovršenje ležne buradi, a kod svih preduzeća općenito pitanje snižavanja troškova proizvodnje i štednje.

VIJESTI IZ BIHAĆA

Završena je jesenja berba. Prinos je dobar, a naročito su rodili kukuruzi. Jesenja sjetva, na koju se mnogo polaže, privodi se kraju. Mnogi seljaci već su završili sve poljoprivredne radove.

Štivo sad osposobljava prostorije i veliku salu u Radniškom domu, i omasovljava se pa se može računati na njegov dobar napredak.

Sreska zanatska komora u Bihacu nedavno je u centru grada otvorila lijepu i bogatu čitaonicu i kavanu. U čitaonici se može svakog dana pročitati svježe dnevna i radnička štampa, čuti radio i razonoditi u njenim prostorijama.

Veliku i lijepu zgradu Doma kulture na vrlo zgodnom mjestu, grada članovi raznih masovnih i političkih organizacija u Gorajem Prekounju. Ova zgrada, koja je od velikog značaja za ovaj kvart, već je pod krovom, a vjeruje se da će biti gotova do kraja ove godine.

MODERNA SERVISNA STANICA U BIHAĆU

Na jednom zgodnom raskršću u centru Bihaca direkcija »Jugopetrrol«, preduzeća za promet naftinih derivata na veliko iz Sarajeva, preko svoje filijale za Bosansku Krajinu u Banjoj Luci, gradi modernu i lijepu servisnu stanicu. Stanica je ozidana od »bihacića« (ovaj poznati kamen kopa se u jednom brdu nedaleko od grada) i pokrivena limom, dok je prostor gdje će stajati vozila pokriven velikom betonskom pločom na okruglim stubovima. U stanici su smještene 2 velike ci-

sterne od kojih svaka sadrži po 10.000 kilograma goriva. U ovoj servisnoj stanici izgrađene su 2 oveće prostorije sa izlozima u kojima će se moći kupiti mnogi potrebni dijelovi za motorna vozila i turističke karte i razglednice. Izgradnja ove stanice košta preko 4 miliona. Slične dvije servisne stanice gradi isto preduzeće u Prijedoru i Doboju. Ovo je od velike važnosti, jer je to u Bihacu, u kome se ukrštaju važni putevi, bio problem. B. Majstorović

Proslava 11 godišnjice oslobođenja

Održan je veliki narodni zbor na kome je prisustvovalo 5.000 ljudi

Četvrti novembar 1942 godine je jedan od slavnihi datuma naše burne historije. Toga dana jedinice NOV-a i POJ pod rukovodstvom svoga Vrhovnog komandanta druga Tita oslobodile su Bihac i veliki prostor Bosanske Krajine i Like.

Kao uspomena na veliki događaj iz 1942 godine Sreski odbor Saveza boraca Narodnooslobodilačkog rata u Bihacu i ove godine je organizovao »napad« na Bihac. U »napadu« i »odbrani« učestvovalo je oko 2000 oficira i vojnika bihačkog garnizona, rezervnih oficira i подофици-

ра и омладинаца обухваћених вацармијским војним васпитањем. Осим омладинаца бихаћког среза учествовали су и најбољи предвојнички активни из босанско-петровачког, босанско-крушког и цазинског среза. Град су »бранили« војници и официри, а »напали« су обвезници предвојничког васпитања под руководством резервних официра и подофицира. Овај маневар у потпуности је успио.

Послије завршетка »борбе« одржан је велики народни збор. Преко 5.000 људи окупило се пред зградом Среског комитета. На митингу су говорили другови Мехмед Мухамедовић, секретар Среског одбора ССРН, друг Чедо Милетић потпуковник ЈНА, друг Никола Милидраговић и на крају друг Енвер Редић посланички кандидат за Савезно вијеће.

Послије подне и извече одржане су разне свечаности, свечана сједница Градске општине и партизанска сјела. B. Majstorović

УСПЈЕЛА СТОЧАРСКА ИЗЛОЖБА У КОТОР ВАРОШИ

Богати пашњаци и сјенокоси которварошког среза представљају нарочито pogodно подручје за развитак јаког сточарског фонда. Брдско планински терен са специфичним климатским и другим условима дао је сточарству овог краја посебан сјајер како у организацији сточарске производње, тако и у погледу сточних пасмина.

Сточарска изложба која је недавно одржана у Котор Вароши показала је кроз интересовање посјетилаца као и бројношћу изложених грла којих је било око 1.500, да се сточарство у овом срезу данас налази у средишту пажње, а сума од 300.000 динара која је подијелена одгајивачима најбољих грла као награда потврђује бригу народних власти за унапређење ове важне привредне гране. Предведена грла по својој кондицији као и радним, расплодним и производним способностима показала су велики успех наших одгајивача у настојањима на подизању квалитетног сточног фонда.

Ову изложбу отворио је претседник НОС-а и том приликом подвукао значај учешћа сточарства у нашем националном дохотку, посебно за срез которварошки, као и улогу правилне исхране и њега, а нарочито селекције стоке у унапређењу сточарства. Закључено је да се сточне изложбе уведу као стална форма рада и да се одржавају редовно сваке године на дан 25 септембра.

Инж. Љ. Б.

U Mrkonjiću se pred proslavu ZAVNOB-a i ulice opravljaju

Zemljišni fond i zemljoradnička zadruga

Zakon o zemljišnom maksimumu interesuje birače

Na području banjalučkog sreza prije objavljivanja Zakona o zemljišnom maksimumu, mi smo imali oko 65.000 ha zemlje u zemljišnom fondu uključujući i šumске површине. Од тога под шумом или је у пошумљавању 80% ових површина. Значи, обрадивог и пањнаског земљишта је око 15.000 ha. Vrlo male површине налазиле су се у неколико SRZ i zemljoradničkih zadruga kao i u sreskim ekonomijama a ostatak je davan pod zakup inokosnim seljacima, a najvećim dijelom seljaci uzimaju samo za ispašu.

Zakonom o zemljišnom maksimumu mi smo dobiti oko 2700 ha zemlje. Према подацима из рада комисије SNO-a на спровођењу овог Закона на осам општина одржано је 685 расправа од чега 437 домаћинстава подлијеже законској обавези и према рјешјенима комисије до сада је 1702 ha издвојено за земљишни фонд. Када се оконча рад ове комисије — до краја мјесец новембра — онда ћемо ми имати око 17.000 ha земље у земљишном фонду рачунајући и пањнајке.

Kao što се види ово су велике површине. One trebaju između ostalog da uposte dobar dio siromašnih seljaka. Na ovim површинама гајиће се прота одговарајућим квалитетима, најrentabilније и најнапредније културе. Najvećim dijelom земљиште ће бити груписано у веће парцеле ради савршеног načina обраде кроз примјену механизације. Ваžno је истаћи да насупрот волји сиromašних seljaka — земљорадника који удружено раде на овој земљи на принципу preduzeća уз радничко самоуправљање — у неким земљорадничким zadrugama управни одбори odbijaju да prime ovu zemlju. Само неколико zadruga до сад. је подnijelo molbe NOS-a i to pristo formalnosti radi bez ikakve dokumentacije: koje će површине, како misli да их koristi, ко ће обрађивати итд. U većini slučajeva управни одбори nisu shvatili своју dužnost а ni cilj novog, socijalističkog радног zadrugarstva, а управници (poslovođe) zemljoradničkih zadruga uglavnom су orientisani na »dinar« — ali na dinar iz planeta industrijske robe — а šta је sa dinarom iz prometa poljoprivredne robe? Zar se poljoprivredni proizvodi ne unovčavaju, ako se već radi samo o »dinaru«. No kod ovih је drugo u pitanju — lakše је imati zadrugu na stari način »dućančić i birtijicu« — nego се boriti još i sa poljoprivredom. Koliko су ovakva shvatanja nazadna, birokratska i štetna za našu borbu u vezi sa unapređenjem ovako zaostale poljoprivrede, najbolji nam odgovor daju rezultati u nekim zemljoradničkim zadrugama kao što је kombatovačka, banjalučka, а donekle laktaska i ivanjska. Upravni odbor u Čelincu, Čardačanicima, Zalužanima i još nekim smatraju да је to »teret« за zadrugu.

Ovu zemlju treba maksimalno iskoristiti za ogleadne primjere svim zemljoradnicima, а to је: uzorno obrađivanje sa primjenom modernih sprava i alata, са uvodenjem novih kultura, priplodne i mljedične stoke итд. Ова земља биде uglavnom што више grupisana gdje се god može ради primjene savremenijih sredstava u obradi. Razumljivo се да svaka ovako formirana zadruga ekonomija zahtijeva i dobrog poljoprivrednog tehničара pa čak i inžinjера agromomije. Na ovim ekonomijama radiće uglavnom bezemljaši i siromašni seljaci i to na principu radничког самоуправления.

Iz ovoga се види kolike zadatke imaju zemljoradničke zadruge pred sobom u borbi за veći prinos u privredi, а to znači за ekonomski jako село, за njegov kulturni napredak. Na ovakvim pitanjima jačaće uloga zemljoradničkih zadruga. Eto, tu na takvira i selu bliskim problemima је mjesto rada управног odbora zemljoradničke zadruga, njihovog aparata, а naročito skupština i konferencija zadrugarata i to не samo u zadrudnom »centru« kod zadrugne prodavnice, već u svakom selu pa i zaseoku. Борба за pravilan odnos у zadrugi i službenika prema zadrugarima за konsultaciju на svim pitanjima, за demokratičnost u upravljanju zadrugom, за veći prinos u poljoprivredi, за otkup poljoprivrednih proizvoda od svoga članstva i što bolji plasman — tu је mjesto rada управног odbora zadruga.

Mišo Pičić

U BOSANSKOM NOVOM

U utecak poslije podne на svečan način kumovao је четрнаестом дјетету радника Pašana Čapića из села Buljaka, opština Bos. Novi, маршал Тито преко svog изасланика друга Hajре Kapetanovića.

Kumovanje је izvršeno на svečan način u kući roditelja u prisustvu velikog broja mještana. Друг Hajro је pozdravio roditelje и prisutne i од strane druga Tita новорођенчаду предао obilne poklone.

ИЗГРАДЊА ДОМА КУЛТУРЕ У КВАРТУ УРИЈЕ

На једној од конференција чланови Социјалистичког савеза у новском кварту Урије одлучили су да изграде Дом културе. Ова одлука приводи се сада у дјело и радови на његовој градњи напредовали су и у изгледу је да буде завршен до Дана Републике — 29 новембра. Чланови Социјалистичког савеза овог кварта досада су предлачили у извођењу радних акција. Ово је једини дом на територији општин-

не Босански Нови изграђен за културне сврхе. Изградња дома повозила су новчаном прилозима Срески народни одбор, Земљорадничка зadruga и Среско синдикално вијеће, а одбор градске општине у потребном грађевинарском материјалу. С друге стране колективна дрвно-индустрјјског предузећа »Пастирево« која има услова за то, није се одказао у погледу помоћи. B. B.

Na području sreza Bosanski Novi nalazi se ekipa Zemaljskog antituberkuloznog dispanzera iz Sarajeva koja је otpočela са radom 1 novembra. Ova ekipa radi на probnom vakcinisanju protiv tuberkuloze i тој vakcinaciji podliježu sva lica do 25 godina starosti.

Usljed slabe pripreme svi predviđeni pregledi nisu bili izvršeni u čemu krivicu дијелом snosi Gradska opština, tako да rezultat pregleda nije onaj koji се očekivao. Ova ekipa radiće u novskom sreзу do 15 januara sljedeće godine.

Sreska хигијенска станица у Бос. Новом отпочела рад

Недавно је у Босанском Новом отпочела рад среска хигијенска станица која ће много помоћи на пољу здравственог просвједњавања у овом срезу. Поред обављања мањих лабораториских претрага и дезинсекције, станица ће увек растеретили среску амбуланту која је до сада вршила здравствени надзор над лицима која раде са живсјеним намирницама, као на примјер у

угодитељству. Поред тога станица има задатак да врши контролу над хигијеном у школама и комуналним установама.

Станица за сада има два санитарна техничара и једног дезинфектора, али ће се претварањем у установу са самосталним финансирањем њен рад у идущој години проширити. B. B.

PRNJAVORSKE VIJESTI

Polovinom ovog mjeseca na području prnjavorskog sreza otpočete са radom tečajevi za zdravstveno prosvjeđivanje ženske omladine. Savjet за prosvjetu i kulturu Narodnog odbora sreza organizovao је trodnevni seminar sa učiteljicama koje će rukovoditi овим tečajevima. Sreski odbor Crvenog krsta, već је poslao на opštinske odbore materijal потребан за njihov rad. Овим tečajevima će се obuhvatiti sva ženska omladina između 17 i 18 godina.

Prošle zime на području sreza radilo је 25 tečajeва ove vrste koje је posjećivalo 675 omladiniki do 18 godina. Ove tečajeve завршило је са uspjehom 539 polaznice.

Odlukom Gradskog odbora Crvenog krsta у Prnjavoru, у najskorije vrijeme otvoriće се pomoćne ambulante u selima Šibovska, Hrvanci i Kulaši. U ove ambulante dolaziće jedanput nedeljno babice, а po potrebi i ljekari koji će vršiti pregled bole-

snika i žena trudnica koje су do sada morale pješачiti po 28 kilometara do sreske bolnice.

Sreski odbor Crvenog krsta u okviru »Nedelje Crvenog krsta« podijelio је djeci palih boraca на području sreza raznih odjeglih predmeta u vrijednosti od 562.000 dinara на ime pomoći.

Savjet за prosvjetu i kulturu Narodnog odbora sreza donio је odluku da се u toku zime ponovo otvore tečajevi proždunog znanja. Ovi tečajevi obuhvatiće omladinu i članove Socijalističkog saveza koji nisu dovoljno pismeni.

POVODOM NAPISA »ČISTOĆA«

Druze uredniče, Pročitali smo članak B. B. u »Banjalučkim novinama« broj 7 od 13 oktobra ov. god. на 4 strani pod naslovom »Čistoća«. Поводом tog članka, а u cilju tačnog obavještenja javnosti, šalјemo Vam ispravku sljedećег sadržaja:

Na sastanku našeg радног kolektiva, održanom prije nekoliko dana, јednoglasno је oštro osuđeno neistinito pisanje B. B. u Vašem listu o nečistoći ulica u Bosanskom Novom, jer nije tačno да се od strane našeg kolektiva не posvećuje potrebna pažnja čistoći u gradu. Naprotiv, за posljednju го-

dinu dana, baš zbog toga što је održavanju čistoće poklonjena dužna pažnja, не govori se о tom pitanju на konferencijama u gradu kao ranije. Tačno је да neki građани neće да плаћају одређене im svote за održavanje čistoće u gradu, па nam to оmeta u radu.

Mi не želimo ovim reći да не dovolјavamo kritiku, jer mi tačnu kritiku vrlo rado primamo. Ali, ako се piše nešto nakaradno i neistinito о nama, kako је to u ovom slučaju učinio dopisnik B. B., onda то stvarno osuđujemo i molimo да се ova našа ispravka objavi. Radnici i službenici

Borba narodnih vlasti za prosvjetu

Put od 15 do 65 osnovnih škola u banjalučkom srezu

ŠKOLSTVO 1918 godine na terenu sreza radilo je 15 škola sa 16 učitelja u kojima je bilo obuhvaćeno 910 učenika.

1939 godine na terenu sreza radile su 43 škole sa 43 učitelja, i 4002 učenika. Od 43 odjeljenja sa 43 učionice 40 škola bilo je u državnim školskim zgradama, dok su dvije škole radile u privatnim zgradama prilagođenim za izvođenje rada.

1945 godine radilo je samo 12 škola, jer su ostale bile ratom porušene ili popaljene.

1953 godine radi 65 osnovnih škola sa 8874 učenika u 181 odjeljenju sa 89 učitelja. Od ovih 65 osnovnih škola 5 škola su više osnovne škole i to: Vrbanja, Dragačaj, Čelinač, Gornja Jošavka, Krupa na Vrbasi sa 7 odjeljenja i 310 učenika. Od 65 postojećih osnovnih škola 48 su državne tipske zgrade građene za školsku potrebu, a 17 su privatne zgrade prilagođene za izvođenje školske nastave.

SREDNJE ŠKOLE

Prije rata na našem srezu nije postojala ni jedna srednja škola. Sada rađe dvije osmogodišnje škole sa 13 viših odjeljenja i oko 600 učenika. U ovim školama radi 18 nastavnika sa višom školskom naobrazbom (Viša pedagoška škola — Filozofski fakultet). Osmogodišnje su škole u Laktašima i Piskavici.

Pored toga imamo Srednju šumarsku školu sa 3 odjeljenja, 184 učenika i 13 nastavnika.

Srednju poljoprivrednu školu sa 4 odjeljenja, 30 učenika i 9 nastavnika.

Srednju veterinarsku školu sa 2 odjeljenja, 60 učenika i 4 nastavnika.

Nižu šumarsku školu sa 2 odjelja, 57 učenika i 4 nastavnika.

Uz sve četiri navedene srednje stručne škole nalaze se srednjoškolski domovi (internati) koje pomaže država i u kojima stanuje skoro svi učenici.

IZGRADNJA ŠKOLA U 1953 GODINI

Uz pomoć narodne vlasti u 1953 godini narod gradi škole u sljedećim selima: Radmanićima, Gornjim Borkovićima, Poniru, Donjim Borkovićima, Golešima, Krminama, Crnom Vrhu, Josipovićima, Torlaku, Barlovcima, Sušnjarima, Ljubučevu, Vilusi, Kuljanima, Miloševićima, Milosavcima, Petoševcima, Opsječkom, Donjoj Jošavci, Melini. Od ovih škola u završnoj fazi su: Radmanići, Krmine, Ponir, Opsječci, Miloševići, Milosavci i Petoševci. Uz malo više napora i pomoći od Socijalističkog saveza radnog naroda sve ove škole mogu se završiti u ovoj godini.

Osim ovih osnovnih škola pristupilo se i izgradnji novih školskih zgrada sa 4 učionice, nastavničkim stanicama, fiskulturnom salom za smještaj osmogodišnje škole u Laktašima, u Trnu i u Dragačaju. Planira se otvaranje osmogodišnjih škola u bližoj perspektivi u Trnu i u Dragačaju.

NARODNO PROSVJECIVANJE

1945 godine od 35.000 ljudi starih od 14 do 45 godina bilo je oko 31.000 nepismenih. Kroz tečajevе analfabetske (1298) naučili su da čitaju i pišu jedno pismo 29.189 lica. Kroz 374 produžna tečaja naučilo je oba pisma 7.005 polaznika. Kroz 35 tečajeva osnovnih znanja 826 odraslih lica svršilo je osnovnu školu.

Osim ovih tečajeva održano je i 10 domaćićkih tečajeva za ekonomsko prosvjecivanje žene na selu. Ove tečajevе završilo je oko 280 žena i omladinki. Kroz jedan poljoprivredni tečaj prošla su 22 polaznika. Kroz 14 tečajeva prve pomoći prošlo je 567 omladinki koje su dobile osnovna znanja iz kućne higijene i osposobile se za pružanje prve pomoći.

BIBLIOTEKE I ČITAONICE

Prije rata postojala je samo jedna biblioteka i čitaonica na našem srezu i to u Trnu. Od 1945 godine na ovamo otvorene su biblioteke i čitaonice u sljedećim selima: Kobatovcima, Laktašima, Klačnicama, Slatini, Trnu, Gornjoj Ivanjskoj, Bronzanom Majdanu, Krupi na Vrbasi, Vrbani i Čelincu. Pored toga biblioteke se nalaze u svim školama, a i u prilično velikom broju sela. Vodi se borba da bi se u svim ovim selima gdje se nalaze biblioteke otvorile i čitaonice.

KULTURNO-UMJETNIČKI RAD

Prije rata postojale su samo dvije do tri kulturne grupe u našim selima i to pretežno pozorišne dramske grupe. (Slatina, Trn, Laktaši i Gornja Ivanjska) Sada međutim ima 20 kulturno-umjetničkih društava na našem srezu i to: u Kobatovcima, Laktašima, Klačnicama, Milosavcima, Trnu, Zalužanima, Barlovcima, Dragačaju, Sargovcu, Donjoj Ivanjskoj, Gornjoj Ivanjskoj, Piskavici, Bronzanom Majdanu, Stričićima, Krupi na Vrbasi, Vrbani, Čelincu, Česmi i Slatini. U osnivanju su kulturno-umjetnička društva u Gornjoj i Donjoj Jošavci, Sušnjarima, Pervanu, Stratinskoj, Bočcu, Debeljacima i u Skatavici. Od pomenutih društava sva imaju dramske grupe i skoro sva folklorne, a osam društava su imali i tamburaške orkestre i horove.

SALE ZA KULTURNI RAD

Prije rata dom kulture i salu za kulturni rad imao je samo ogranak Seljačke sloge u Trnu, a sada se nalaze uređene sale sa pozornicama u sljedećim selima: Gornja Ivanjska, Dragačaj, Trn, Laktaši, Kobatovci, Bronzani Majdan, Stričići, Dobrnja, Krupa na Vrbasi, Čelinač, Vrbanja, Česma, a grade se domovi kulture i u Han Kolima i u Donjoj Ivanjskoj.

Prije godinu dana u naselju Budžak pokrenuto je pitanje izgradnje osnovne škole, pošto se sadašnja nalazi u vrlo nepodesnim i nehigijenskim prostorijama. Prijedlog da se otpočne sa gradnjom škole vlastitim sredstvima primljen je od naroda sa oduševljenjem. Date su obaveze na konfe-

Izgradnja škole u Budžaku

rencijama u pogledu priloga u novcu, pomoći u zapregama i dobrotvornom radu. Dosada je prikupljeno oko 700.000 dinara novčanog priloga. Ova akcija obuhvatila je 13 i dio 12 osnovne organizacije Socijalističkog saveza. Pitanje dodjeljivanja zemljišta, koje je riješeno krajem jula ove godine, omogućilo je da radovi otpočnu u mjesecu septembru.

Sada su radovi na školi u punom toku, a pomoć u stručnom rukovođenju njima dali su Favo Pajić, nastavnik Srednje tehničke škole i inženjer Duška Pajić.

Pomoć u materijalu pružili su Narodni odbor grada Banje Luke, Savjet za prosvjetu i kulturu, a

Kulturno-umjetničke priredbe u predizbornim danima

Predizborne dane dočekala su kulturno-umjetnička društva iz grada sa obavezom da u prvom redu težište svoga rada bace na selo. Tako su u saradnji sa Savezom kulturno-prosvjetnih društava organizovani nastupi u opštinskim centrima i većim selima. Korišteni su konferencije, zborovi i drugi skupovi da bi se poslije istih održao kulturno-umjetnički program. U ovim svojim nastojanjima kulturno-umjetnička društva grada potpomognuta su od članova Narodnog pozorišta jer su im pružili pomoć u izboru djela za njihov

program a takođe u grupama i sa nekoliko predstava posjetili sela banjalučkog sreza.

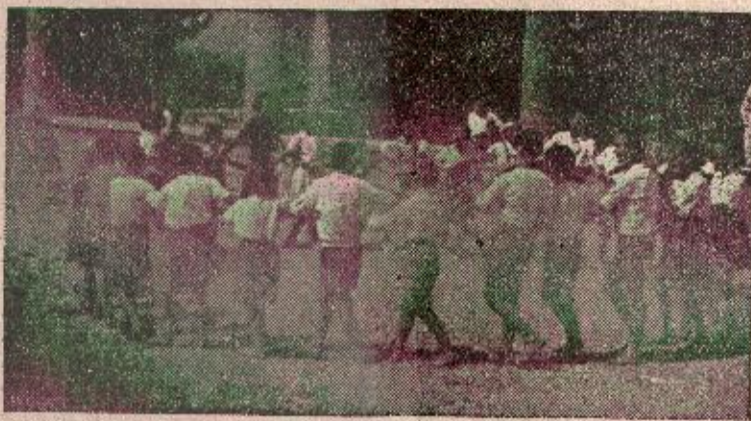
Koliki je interes za priredbe gradskih društava najbolje se može da ocijeni po broju posjetilaca. U Laktašima je sala zadružnog doma bila prepuna. Oko 950 posjetilaca oduševljeno je pozdravilo 130 učesnika u programu, članove kulturno-umjetničkih društava »Pelagić« i »Rudar« i učenika III mješovite gimnazije. Dan ranije na priredbi u Zalužanima novoosnovano društvo »Rudar« samostalno daje program koji traje pre-

ko dva sata, a istoga dana OKUM »Danko Mitrov« daje svoj program u prepunom zadružnom domu u Trnu. Svaki pojedini nastup vrijedno je istaći.

U toku posljednjih mjesec dana kulturno-umjetnička društva grada dala su 29 priredbi na terenu banjalučkog sreza. U svim nastupima učestvovalo je 1500 članova kulturno-umjetničkih društava. Mnogi članovi i društva već nekoliko nedelja provode svoje slobodne dane na selu izvođeci kulturni program.

Ni članovi Narodnog pozorišta nisu izostali. Posljednjih dana date je nekoliko pozorišnih predstava na terenu sreza gdje postoji pozornica i osvjtljenje a pored ovoga deset grupa posjetilo je mnoga sela na terenu sreza.

Neka kulturno-umjetnička društva kao »Pelagić«, »Rudar« i »Danko Mitrov« nastupaju po treći i četvrti put iz nedelje u nedelju. »Pelagićeva« borbena pjesma odjeknula je već u mnogim srezovima banjalučkog sreza. I mnoga druga društva pridonijela su tome da se predizborni dani uveličaju priredbama i u najudaljenijim selima banjalučkog sreza.

NAŠI KULTURNI PROBLEMI

Ponovno su na oglasnim pločama plakate sa naslovom „Bengali“

Pitam ovim putem tko su ti Vengali, Bengali, Svengali i ostali, koji su još na putu za naš grad?

Nedavno nas je Vengali (Ravar) mrcvario svojim predavačkim umijećem u Domu Armije. Osam dana iza njega sa preporukama dolazi u obilazak škola tek jedno, u originalu petparačko izdanje ove šarene družine Kljajić Borislav.

Sa velikom smelošću naziva se be umjetnikom: recitatorom i naučnikom — teoretičarem psihotehnike (navodno da on prvi u zemlji piše naučno o hipnozi). Priповijeda o svojim mnogim putovanjima po našoj zemlji i davanju programa. Hvali se kako je doživljavao velike uspjehe i priznavanje nekih prosvjetnih radnika — što me vrlo iznenađuje.

Recitovao je borbene i umjetnički vrijedne pjesme, valjda da bi dao svemu »socijalistički« zadržan, a iza toga je odmah prešao na »hokus — pokus« i kao kulminacija borbe protiv misterije bila je svakako hipnoza u kojoj je on isto onako loše uspijevao kao i u recitovanju.

Sznao sam nešto više od zagrebačkih studenata o njemu.

Poznat je u tim redovima kao propali student — lutalica. Promijenivši sve fakultete konačno je našao uhljeblje kao »umjetnika, čarobnjak, naučnik i recitator, koji ne pušta niti jednog učenika bez 10 dinara da uživa u njegovom geniju.

Računam da su pisci ovih stihova, kojima se on služio duboko uvrijeđeni ako se u ovakvim izdanjima koriste. Recitaciju Skendera Kulenovića najavio je u vlastitoj obradi i karikirao ju je zaista na vlastiti način. (Želim što ga ne pitah — po čijoj je dovoli obradio?)

A evo juče gđa Bengali vrbuje nastavnike kolegije, da popularišu eksperimente njenoga muža i čak da se nuste učenici sa popodnevne nastave na njegove predstave.

Da li je i Bengali neki boem iz ovoga reda to ćemo još vidjeti, ali smatram da su naši učenici nezgodna meta za slične eksperimente.

Ne shvatam zašto naš grad podržava umjetnike i naučnike ovako sumnjiva sadržaja. Zar su oni baš toliko efikasni u borbi protiv misterija? Zar ovo nije štetnija pojava ili bar jednako štetna kao i šund literatura?

Što šute u ovom slučaju naši psiholozi i pedagozi? Neka ih hvale ili kuđel! Nadalje me interesuje da li postoji neki center u

zemlji, koji ih ovako često šalje ili oni tek tako niču kao gljive iz krhe.

Pavleek Vilko

„Султанов харем“ у Босанској Крајини

Мислите ли можда овај из „1001 ноћи“? Не, него, како су нам ових дана на пролазу кроз Тополу објављивали упадљиви и мамећи плакати — овај је из Загреба. И како нам те „многобећавајуће“ објаве веле, прикаже га маринетско позориште; а да не сумњамо у добру забаву те вечери још и „насмјат ће нас наш најбољи комичар“ — то ваљда као „додатак“. Путајемо из Тополе аутобусом даље, не купивши карту за ову приредбу, коју за каванским столом продаје један младих. Одлазимо са незадовољеним интересом о квалитету ове представе, са овако „бомбастичним“ насловом и са позивима са плакате који нас потјешају на оне вагарске из времена бивше Југославије. Да ли су изваћали и вође овог маринетског позоришта тако скромни па не желе да им имена буду спомињана, већ спу славу свога успјеха препуштају својим луткама, „наш најбољи комичар“ тако несјебитично жели да остане анониман! Или имају неке друге разлоге да као одани евнуси чувају „Султанов харем“, који изгледа мирно путује кроз Босанску Крајину. Н. М.

Kratke pozorišne vijesti

Rad postavljanja novih kotlova za parno grijanje, biće naše pozorište nekoliko dana zatvoreno. Ovi radovi na tehničkom usavršenju zgrade izvode se u okviru već izvršenih poslova oko uređenja pozorišta, te projekta za još obimnije radove oko proširenja i preuređenja zgrade, koji su predviđeni za iduću godinu.

Dok zgrada pozorišta bude zatvorena za banjalučku publiku, ansambl koristi da svoje predstave prikaže u mjestima Bosanske Krajine. Tako je 14 o. mj. gostovalo sa komedijom »Crvne ruže« u Sanskom Mostu, 15 o. mj., u okviru predizborne kampanje, Sindikalna podružnica Narodnog pozorišta dala je priredbu u Slatini. Osim toga predstoji gostovanje u Prijavozu sa komadima »Pokošnjik« i »Kvef Lan«.

I probe u zgradi pozorišta redovito se odvijaju. Tako ćemo već tokom ovog mjeseca imati premijeru dječjeg komada »Vidonja,

Ovih dana nastupio je dužnost upravnika Narodnog pozorišta Bosanske Krajine u Banjoj Luci, drug Milorad Erceg, dosadašnji načelnik prosvjetnog odjeljenja NOG-a Banja Luke.

Premijera Nušićeve komedije »Pokošnjik«, zakazana za subotu 14 o. mj., odgođena je za iduću subotu, 21 o. mj., zbog radova u zgradi.

N. M.

NOVO U NAŠEM GRADU:

Sve življa komunalna djelatnost

NEONSKO SVJETLO - VODA NA PILANI

Mnogo je ove godine urađeno u našem gradu na planu komunalne izgradnje. Kad se u centru završe započete građevine promjene će biti najuočljivije. Pogrešno bi bilo, međutim, ne vidjeti niz drugih »stajalih« radova na kojima se upravo i mjeri komunalna politika jednog grada.

Uzmimo, na primjer, elektrifikaciju banjalučkih naselja Madžir, Čeremčhana, Suturlija, Delibašino Selo i Rudarska ulica. Za njihovu elektrifikaciju Narodni odbor je utrošio blizu 400.000 dinara. Ali to nije sve. Polovinom idućeg mjeseca treba da zasija fluorescentno svjetlo od Ferhadije do Narodnog pozorišta, ulicama Sime Šolaje i Veselina Masleše. Kroz grad je postavljen visokonaponski kabel, a instalacije će uskoro početi da izvode Gradsko električno preduzeće i »Instalater«. U radove je uloženo preko četiri miliona dinara, ali će ova suma brzo biti amortizovana, pošto je neonsko svjetlo za polovinu jeftinije od električnog.

Dobro će biti ako ovo svjetlo budu koristile i sve prodavnice i radnje za svoje izloge i reklame. U tu svrhu u Narodnom odboru grada održaće se uskoro sastanak predstavnika svih banjalučkih preduzeća.

I pored tolike vode iz Vrbasa, a i bogatstva okolnih izvorišta, mnoga naša naselja i ulice nisu se dosad mogla pohvaliti da imaju toliko vode za piće i industrijske potrebe koliko je zaista neophodno. Ovo naročito važi za kraj oko Pilane i »Vitaminke«. Tamo je sada provedena vodovodna mreža i »Vitaminke« je već 20 dana koristi za preradu voća i povrća. Radovi su stajali preko milion i osamstotina hiljada dinara. Pored toga, vodovod je uveden i u ulicama Ledje Karabegovića i Halilovca, kao i u naseljima Paprikovac, Močila i Jularac.

Kakva je to blagodati za ove dijelove grada, treba zapitati ljude

i domaćice sa Paprikovca i Močila, koji su ranije išli nekoliko kilometara po vodu, a sada je imaju blizu da je i u kuće mogu uvesti. Za ove radove Narodni odbor

Crtež: H. Begović

je dao preko dva miliona dinara, a za nabavku vodocerpne pumpe za rezervoar milion i po dinara. Da bi se grad što bolje snabdio vodom moralo je biti pročišćeno i vrelište u Subotici. Ove nedelje počće i rekonstrukcija kanalizaci-

one mreže u ulicama Slavka Radića i Marije Bursać.

Uopšte uzev, banjalučani nemaju mnogo razloga da se ove godine ljute na Narodni odbor grada, barem što se tiče brige i staranja oko uredjenja grada. Pomalo je i čudna naša praksa: prođe nam nekoliko godina uzalud, čepkamo tu i tamo, ulice nam propadaju, stračare se podupiru, vodovod i svjetlo »škripi«, kanalizacija i pijaca se »guše«, a potom naleti rodna godina. Tada se napregnu sve snage i sredstva pa se mnogo štošta odjednom riješi.

Raduje nas ipak to što se u posljednje vrijeme nizu komunalnih problema u gradu prišlo s izvjesnom širinom, što se oni ne rješavaju više površno i od danas do sutra i, najzad, što Banja Luka počinje da dobija fizionomiju lijepog i modernog grada.

POSILIJE SNIŽENJA CIJENA TEKSTILU

Dok je u gradu promet tekstila udvostručen

PO SELIMA JE ZBOG NEOBAVJEŠTENOSTI SAMO NEŠTO PORASTAO

Najnovije sniženje cijena tekstilnoj robi imalo je već prvih dana znatnog odraza u pogledu potražnje i prometa ove robe. Po svim gradovima Bosanske Krajine, oživjele su sve prodavnice tekstilne robe. Potrošači ne skrivaju svoje zadovoljstvo što je do sniženja tekstilnoj robi došlo baš pred početak zime kada je on najnužniji.

Prerna prvim podacima u većini prodavnica u gradovima promet

se, u odnosu na promet prije sniženja cijena — udvostručio. Građani kupuju sve vrste tekstilne robe, a najviše rublja, porheta, čarapa i drugih tekstilnih proizvoda. Trgovačka preduzeća tekstilom na veliko, nastoje da snabdiju manja trgovačka preduzeća po svim mjestima svom vrstom tekstilne robe sa kojom raspolazu, a isto tako dobavljaju i novu robu iz fabrika.

Dok je po gradovima odraz sniženja cijena tekstilu više nego očigledan, po našim selima nije tako. Nije ovdje po srijedi to što možda naši ljudi po selima nisu zainteresovani za nove, snižene, cijene i za kupovinu tekstila. Po srijedi je, uglavnom, neobavještenost. Ima sela u koja ova vijest još nije ni stigla.

Drugarsko veče u VI osnovnoj organizaciji SSRN

U subotu uveče, 7 novembra, VI Osnovna organizacija Socijalističkog saveza radnog naroda prire-

ALJKAVOST

Do sada je mnogo puta bilo govora o reklamiranju raznih priredaba, akcija i sastanaka. Nije rijetka pojava da se u tu svrhu izrađuju jako neukusni plakati i slično. Još je gore, što se prilikom državnih praznika u izlozima mnogih prodavnica mogu vidjeti slike naših državnih i partiskih rukovodilaca, koje po svojim umjetničkim kvalitetima uopšte ne zadovoljavaju.

Tako smo za vrijeme prošlih praznika mogli vidjeti, u jednoj prodavnici odijela, sliku jednog našeg rukovodilca (inače rad u ulju) po kojoj su se uslijed vlage ili slabog kvaliteta rada razlile boje, a slika je ipak stavljena u izlog prodavnice. U jednoj drugoj prodavnici mogla se vidjeti slika druga Tita, koja je lišena osnovnih elemenata kompozicije. Potpuno iskrivljen nos, jednaka strana lica deformisana i uopšte slab kvalitet osnovna su karakteristika ove slike.

Krajnje je vrijeme da se povede više računa o umjetničkoj vrijednosti ovakvih radova.

D. Momčilović

dila je za svoje članove vrlo uspješno drugarsko veče u prostorijama preduzeća »Krajina«.

Program je bio vrlo bogat i raznovrstan, a izveli su ga članovi ove organizacije. U programu su učestvovali članovi Narodnog pozorišta R. Vesnić, Hadžikarić, Klokić, Protić, Sladoljev, učenice sa nastavnicom Muzičke škole, pioniri, džez i tamburaški zbor, sastavljen od članova sa terena ove organizacije, pionirka Mihajlović, članice Desančić, Imamović i dr.

Što je vrlo simpatično, posluživale su članice i članovi organizacije. Bile su pripremile učenice Ženske stručne škole uloživši pri tome mnogo truda.

Ovo nije prva priredba ove vrste. Ova organizacija je skoro dala takode uspješnu priredbu u sali preduzeća »Rudi Čajavec« čiji je čist prihod od oko 25.000 dinara poklonila Ženskoj stručnoj školi. Odbor sada priprema sa članstvom čajanku sa programom.

Nadamo se da će i onaj mali broj neaktivnih članova početi saradivati u našem zajedničkom radu na izgradnji socijalizma i da će se i oni s nama zbiti u kompaktnu jedinstvenu snagu što je najbolji zalag za svaku pobjedu i uspjeh.

Kada bi ova organizacija imala svoje prostorije njen rad bio bi još bolji i uspješniji.

B.

Ko je u pravu?

Nisam željela da ovako nešto sretnem. Svjedok otmice ili bezdušnog korištenja primitivnosti čovjeka nisam još bila. Prvi puta sam slučajno, prije nekoliko dana, saznala za takav događaj.

Jedno predveče u radnji Invalidskog preduzeća »Pliva« na uglu u Vese Masleše ulici, preko puta Pošte starija, primitivna žena, sva uplakana, stajala je u radnji i jecala. Izgubljena je kao bez glave.

— Šta vam je? — pitam je. — Kupila sam djetetu vestu i platila je, pa mi ne daju. Kažu da su mi je dali, a nisu. Više nemam novaca. Sve što sam imala dala sam za vestu.

Raspitala sam se kod prodavača i ustanovila da je žena u pravu, jer dok je ona plaćala vesta je ostala kod prodavačice, a kad se do vratila da vestu uzme, rečeno joj je da su joj dali.

Prodavačica, mlađa djevojka i muškarac, koji je naplaćivao, ironično su ismijavali ovu stariju, neuku ženu, dok je ona samo plakala. Prodavačica se predanom

Dopunski izbori za Gradsko vijeće

U nedelju 15 novembra izvršeni su dopunski izbori za upražnjena mjesta odbornika Gradskog vijeća Narodnog odbora grada Bašje Luke, čiji je mandat prestao uslijed odlaska nekih odbornika iz Bašje Luke na stupaња u službu administracije Odbora. Izbori su sprovedeni u četiri izborne jedinice i to u 14, 27, 30 i 46 izbornoj jedinici. Novoizabrani odbornici Gradskog vijeća su: **Ибрахимовић Екрем**, službenik, **Јајчевећ Иван**, profesor, **Микић Златко**, krojač i **Макор Иван**, direktor Industrijske škole.

Prilikom sprovođenja dopunskih izbora za Gradsko vijeće

pokazalo se da mnogi građani nisu prijavili lične promjene koje su uslijedile nakon prepisa biračkih spiskova u proleđe ove godine (odlazak u drugo mjesto, preseljenje iz jedne u lice u drugu ulicu, smrt i sl.). Tako na pr. u 30 izbornoj jedinici vode se u biračkom spisku 5 lica za koja je prilikom izbora ustanovljeno da su umrli. O ovim i sličnim nedostacima trebalo bi da povedu računa kako sami birači tako i Komisija za biračke spiskove Gradskog narodnog odbora, jer zbog istog može u priličnoj mjeri doći do umanjeња izbornih rezultata u našem gradu na dan 23 novembra.

B. B.

Čitaoci pitaju

Ne poštuju se spomenici

U neposrednoj blizini željezničke stanice Jošavka, narod je podigao spomenik narodnom heroju Mladenu Stojanović. Kada sam ovih dana, putujući vozom za Doboj, pogledao spomenik vidio sam kako je neko istovarilo ogревно drvo i naslonio na sam spomenik.

Smatram da je ovo ne samo ružno, već i za osudu. Čudim se kako ni onima koji su istovarali drvo, ni službenicima ove željezničke stanice, nije palo u oči da spomenik niukom slučaju nije postavljen da bi se na njega naslanjala drva.

Dujdup Nedeljko, ratni vojni invalid

Brutalan postupak u vozu

Devetog ovog mjeseca, kao i obično, pošla sam jutarnjim radničkim vozom za Banju Luku. Stanujem u Zalužanima, a radim u preduzeću »Krajina«, pa tako svakog dana, putujući vozom za Doboj, pogledao spomenik vidio sam kako je neko istovarilo ogревно drvo i naslonio na sam spomenik.

Priznala sam grešku i obećala da sutradan pokažem kartu, što je šef uvazio i u prisustvu konduktera mi rekao da odem do grada. Tako sam ponovo ušla u voz. Međutim, uprkos svega toga, kondukter mi je prišao i povikao: »Ti si opet ovdje!« Nije ni čekao da mu šta kažem, uhvatio me je i odgrnuo na zemlju, u priličnoj brzini voza, tako da sam zbog lakše povrede morala ići do lekara.

Mislim da ovakve postupke treba onemogućiti. Kondukter, koji je ovako postupio zove se Božo Ostojić, sa stanom Predgrade 18.

Anda Orlovac, radnica preduzeća »Krajina«

Naplaćuju, a ne daju karte

Skoro redovito, kondukter na gradskom autobusu koji saobraća na liniji Banja Luka — Gornji Šeher — Trapisti, ne uspije da svim putnicima izda vozne karte. Zbog toga se praktikuje vrlo često, da šofer uzima od putnika novac, ali on im ne izdaje i karte. Da li šofer poslije predaje sav taj novac kondukteru i da li se poništi odgovarajući broj karata, meni nije poznato.

Čast i kondukteru, čast i šoferu, ali moraju priznati da ovakav način naplaćivanja vožnje nije zgodan.

S. O.

Predlog trgovcima

Praksa, da se utorkom popodne drže sve radnje zatvorene (trgovine tekstilom i namirnicama, knjizare, neke zanatlijske radnje, itd.) dovodi naše građane u nepriliku. Taj dan popodne čovjek bi mogao »da se ubije« tražeći da kupi nešto od namirnica koje su, na primjer, u slučajevima bolesnika u kući, neophodno potrebne.

Zašto se ovo pitanje i kod nas ne bi moglo riješiti onako kako je riješeno u drugim većim gradovima: jedne radnje su zatvorene jednim, a druge drugim danom u nedjelji. Trgovci ne bi time mnogo izgubili, a građani bi imali koristi i svakako bi to pozdravili.

Stanica „Mrak“

Naša željeznička stanica, i pored toga što je u najosvjetljenijem dijelu grada, nikako da se otrgne mraka. Pred njom je, dođuše, velika viseća lampa, ali se niko od staničnog osoblja ne sjeća da i nju pusti »u pogon«. Možda samo treba promijeniti sijalicu, ili naći neku drugu mogućnost da se ljudi ne spotiču i ne padaju u blato s punim koferima. Ništa nije bolje ni na peronu, koji ima samo tri sijalice. Dobro bi bilo da i naš komunalci povedu računa o ovom staničnom mraku.

Saradujte u „Banjalučkim novinama“

M. T.

Спорт

Хоће ли стони тенисери Бање Луке и даље бити међу најбољима

Прије три године основана је при спортском друштву Борац стано-тениска секција. Одмах по оснивању ове секције, стано-тенисери Бање Луке постижу велике успјехе. На републичком такмичењу које је одржано 1951 године у Тузли, гдје је учествовало око 80 такмичара из Босне и Херцеговине, бањалучки стано-тенисери заузели су сва прва мјеста појединачно, а у укупном пласману заузели су такође прво мјесто. Вању Луку су на овом такмичењу претстављали: Тадић, Мирковић, Врстило, Пашалић и Ловшин.

Исте године на републичком турниру, који је одржан у Сарајеву, на коме је учествовало око 120 такмичара из цијеле Републике, стано-тенисери Бање Луке заузели су и овдје сва прва мјеста појединачно, а у укупном пласману опет су заузели прво мјесто.

Послије ова два такмичења гдје су имали највише успјеха, бањалучки стано-тенисери организовали су турнир у Вањој Луци, на коме је учествовало око 60 такмичара из цијеле Републике. На овом турниру стано-тенисери Бање Луке заузели су сва друга мјеста појединачно, а у укупном пласману друго мјесто.

Поред ова три велика такмичења бањалучки стано-тенисери одржавали су пропагандна такмичења по дијелу Босанској Крајини, гдје су радили на популаризацији овога спорта.

Година 1951 била је година

УКРСТЕНЕ РИЈЕЧИ

1	2	3	4	5	6	7	8
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							

Водоравно:

- 1) Највећа лука на Јадрану - народ;
- 2) Врста врбе - два иста самогласника - скраћеница за поштанску установу;
- 3) Лиџна замјеница - европска ријека - показна замјеница;
- 4) Плодно мјесто у пустињи - земљин покривач;
- 5) Део куће - клупа (занатска);
- 6) Народни одбор (скр.) - свежа - иницијали хрватског pjesnika прошлог вијека - прилог за мјесто;
- 7) Други - Италијанска негација - пољопривредна алатка;
- 8) Име познате политичке личности у БиХ - личност из романа Srećna.

Уздргнуто:

- 1) Име нашег Врховног команданта - град у Далмацији;
- 2) Ратни војни инвалиди (скр.) - мјера за површину - лиџна замјеница;
- 3) Приједлог - ваздушни састојак - иницијали аутора »Јатак«;
- 4) Женско име - врста алкохолног пића;
- 5) Географски појам - презиме нашег Врховног команданта;
- 6) Автономна покрсјина - напад - врста зачина;
- 7) Слободна територија Трста - приједлог (нјемачки) - бодљи;
- 8) Сеоско подручје - десна притока Save.

B. Mikonjić

РЈЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно:

- 1) Трст - маса;
- 2) Ива - о о - P. T. T.;
- 3) Ти - Одра - та;
- 4) Оаза - етар;
- 5) Крив - банк;
- 6) Но - ни - R(ikard) K(ata)nić - ту;
- 7) Љ - no - срп;
- 8) Нико - Zona.

успјеха бањалучких стано-тенисера, јер су тада били најбоље у Републици.

У прошлој години учествовали су у мањим такмичењима групно, а било их је који су појединачно учествовали и на њим такмичењима. Фригановић је прошле године учествовао на првенству државе у Загребу, и то о своје трошку, јер управа друштва није му дала новац за одлазак на ово такмичење.

Док је управа Борац помагала добро је ишло. О раду бањалучких стано-тенисера и одласку на такмичења бринула се управа спортског друштва Борац и док је она помагала рад ове секције дотле је и ишло, а када је управа Борац, услед недовољних финансијских средстава, престала да помаже рад ове секције, бањалучки стано-тенисери су препуштени сами себи.

Немамо ни стола ни мреже за тренирање што је најосновније, а камоли остале реквизите који су нам потребни. А немамо гдје ни да тренирамо — каже Фригановић, најактивнији стано-тенисер Борац, који је прије неколико дана учествовао на републичком првенству у Сарајеву, гдје је и поред јаке конкуренције заузео треће мјесто, иако је отишао неприпремљен на ово такмичење.

Како у Вањој Луци има велики број ђака и осталих грађана који су заинтересовани за стони тенис, требало би о овој грани спорта повести мало више рачуна, и пронаћи могућности да стони тенис у Вањој Луци буде на оној висини на којој је био прије годину - двије дана.

M. Tomić

Mного пропуштених шанси на utakmici BORAC - NAPREDAK (Kruševac) 1:0 (0:0)

BORAC: Đurić, Jurić, Hadžividić, Spaho, Šijaković, Kantar, Švraka, Popović, Knez, Novaković, Novobatski.

NAPREDAK: Krstić, Petrović I, Pantić, Petrović III, Vulić, Ristić, Vuković, Petrović II, Mitić, Pešić, Mihačević.

Sudija: Sreta Stefanović, Beograd.

Tek poslije današnje utakmice vidjeli smo da je prošlonedeljna igra Borca bila slučajno dobra, te zato možemo reći bila je to utakmica jedna u godini dana, kada Borac odlično zaigra — kada je u stanju pobijediti znatno jačeg protivnika.

Danas su mase gledalaca žurile na stadion. Ulazi su bili zakrčeni, jer su do samog ulaza prodavane karte. Svi su se nadali da će danas prisustvovati reprizi prošlonedeljne dobre Borčeve igre. Nade se nisu ostvarile, 4.000 gledalaca vidjelo je zaračenu igru Borčeva tima. Ponovo je u timu »škripalo«. Napustili smo zbog toga nezadovoljni stadion. Jedino nas dva osvojena boda sada vesele, jer su Borcu i te kako potrebna.

Već jedanput smo pisali da nema Borac halfa — graditelja igre koji bi bio inicijator svih napada. Prošle nedelje tu ulogu dobro je obavio Šijaković, dok danas ni jedan od trojice — Spaho, Kantar, Jurić koji su igrali halfove nisu se pretstavili kao graditelji igre, već kao »razarači« protivničkih navala. Oni su oduzete lopte ne tačno dodavali, što je u mnogom kočilo udarnu snagu — i onako slabog, navalnog reda, pošto su polutke Novaković i Popović morale igrati zbog toga povučeno. Naši halfovi a i ostali igrači, trebaju shvatiti jednom za svagda, da nije dovoljno oduzeti loptu od protivnika, već i da loptu ne treba ponovo vratiti protivniku. Da protivnik ne bi ponovo došao u posjed lopte, treba se brzo i dobro znati postavljati — igrati bez lopte, i potpuno vladati udarcem. Od svega ovog igrači Borca su nam malo toga pokazali.

Nasuprot njima Napredak je igrao borbeno, prodorno i oštro. To je i pravi razlog što ne igraju za oko lijep nogomet. Igrali su dobar i moderan nogomet, a malo im je nedostajalo da postignu uspjeh.

Prvo poluvrijeme proteklo je u ravnopravnoj igri. Navale oba tima imale su po nekoliko dobrih prilika za postizanje zgoditaka.

U 31 min. Knez je snažno tukao i pogodio stativu. Pri tome neko iz odbrane Napretka načinio je

nad njim prekršaj. Poslije izvedenog slobodnog udara nekoliko igrača Borca je tuklo na gol Napretka, ali bez uspjeha. Đurić je 5 minuta kasnije u padu odbranio jaku loptu upućenu sa lijeve strane od Pešića i sačuvao svoju mrežu.

U početku drugog poluvremena Popović je imao priliku da dovede Borac u vodstvo, ali je s nekih 8 metara iz kosa sa desne strane vrata, u momentu kada mu je golman Krstić pošao u susret, tukao kraj gola.

Talentovani igrač Borce Tomo Knez

Kajakaši posjetili grob Ive Lole Ribara

U znak sjećanja na neumrlag vođu napredne i revolucionarne omladine Jugoslavije Ivu Lolu Ribara, grupa od pet kajakaša, članova Pomorsko-brodarskog društva iz Zemuna koje nosi njegovo ime, položili su na Giamočkom Polju, mjestu njegove pogibe, vijenac te isti dan produžili put za Banja Luku. Odatle će na kajacima nastaviti put Vrbasom i Savom do Beograda. Na grob Ive Lole Ribara stižu na dan desetogodišnjice njegove smrti, 27 novembra. Tu će položiti još jedan vijenac. U grupi kajakaša su državni prvaci Jugoslavije Gardinčić, Brodarić i Jovanović, a ovo društvo je i ekipni prvak Jugoslavije u kajakaškoj disciplini. Na teškom putu od 472 kilometra Zemunce prate i kajakaši Pomorsko-brodarskog društva »Vrbas« iz Banje Luke.

— Moramo se zahvaliti na veli-

U SPORTSKOJ RUBRICI NAŠEG LISTA OTVARAMO DISKUSIJU O PITANJU

TREBA LI U BANJOJ LUCI ORGANIZIRATI RADNIČKE ILI OMLADINSKE IGRE?

U današnjem broju svoje mišljenje iznosi službenik fabrike »Sud« Čajavec drug H. Ibrahimbegović

Uvjerem sam da nema radnog kolektiva u našem gradu u kojem ne radi ni jedna sportska sekcija. Istina - treba priznati, sistematskog treniranja nije bilo. Najvećim dijelom nogomet je zastupljen, a ostale grane sporta mnogo slabije. Održan je i po neki susret sa drugim radnim kolektivom. No sve je to bilo povremeno. Stoga članak »Da li postoji mogućnost organizovanja radničkih igara«, došao je u pravi čas. Zbilja osjeća se potreba za intenzivnijim sportskim životom u našim kolektivima. Praksa je dokazala da bez takmičenja nema sistematskog rada. Znači da bi sistematski počeli raditi na sportskom polju, treba više takmičenja, a njih možemo imati kroz radničke, uopšte omladinske igre.

Mogućnost organizovanja takvih igara postoji, samo treba prionuti k radu, odnosno treba neko na sebe da primi organizaciju takmičenja. Najzgodnije bi bilo da organizaciju sprovede Sresko sindikalno vijeće ili pak RSD Borac.

Takmičenje ove vrste donijelo bi uspjeha i uvjeren sam, da bi postigli kroz njega osnovni cilj: omasovljenje i podizanje kvaliteta

pojedine grane sporta.

Organizaciji takmičenja trebalo bi pristupiti što je moguće prije. Takmičenje može se sprovesti u zimskom periodu u šahu, stonom tenisu i na spravama, a na proljeće nastaviti u nogometu, košarci, atletici i rukometu kako bi pobjednike radničkih ili omladinskih igara proglasili i maja i nagradili.

Izgradnja sportskog stadiona u Ljubiji

Prije nepuna dva mjeseca počela je izgradnja velikog sportskog stadiona u Ljubiji. Sredstva za ovu izgradnju obezbjedio je rudnik Ljubija iz viška fonda plata za 1952 godinu, u iznosu od dva miliona dinara.

Stadion je gotov sa 80% radova. Ograđen je ciglanim zidom sa tri strane, sagrađene su tribine sa kamenom podlogom sa 400 mješta. Na samom terenu će se izgraditi, pored nogometnog igrališta i igrališta za odbojku, košarku i tenis, kako bi se i ovi sportovi počeli gajiti u Ljubiji, zatim staza za trčanje, za skokove u dalj i u vis, kao i drugi lakoatletski tereni, tako da će stadion koristiti i NK

Nogometno igralište je zasada nasuto lešom, ali će se u toku zime nasuti humusom i zatraviti, tako da će i zdravije sportista biti u buduću mnogo više zaštićeno.

Izgradnja će biti potpuno gotova do 29 novembra i tom prilikom će se održati dvodnevni nogometni turnir uz učešće kombinovanih ekipa Dinama i Partizana, zatim NK »Podgrmeča« iz S. Mosta i NK »Rudara«, a DTV »Partizan« iz Ljubije će nastupiti sa nekim svojim programom.

Na proljeće će se održati veliki slet »Partizana« iz Ljubije i okolnih mjesta.

Bajramović Sead

XV-a kladuška 10 puta udarna vratila se iz Vinodola

Na izgradnji hidro centrale Vinodol u toku ove godine učestvovala su brigade iz Narodne Republike Hrvatske, među kojima XIV i XV Veliko Kladuška u sastavu od oko 250 omladinaca.

XIV Kladuška proglašena je 9 puta udarnom i 2 puta pohvaljena, a XV Kladuška koja se ovih dana vratila iz Vinodola proglašena je 10 puta udarnom brigadom i bila je najbolja brigada na ovom radlištu. O tome najbolje govore rezultati koje je postigla: dvomjesečni zadatak izvršila je sa 155% i tukla nekoliko rekorda na spuštalicu S-2. Kada je i Cazinska zajedno sa XIV Kladuškom postavila rekord od 432 vagoneta na gradilištu se smatralo da je taj rekord neoboriv, ali su omladinci XV Kladuške postavili novi rekord od 440 vagoneta. Kada je i taj rekord oborila Drniška sa 502 vagoneta, XIV Kladuška je uzela obavezu da obori i taj rekord i odmah u drugoj smjeni je postavila novi rekord od 540 vagoneta i kako kažu, omladinci ove brigade, ostavili su vječitu uspomenu na Lokvarskoj brani.

Od ukupno 98 omladinaca 55 je dobilo zvanje udarnika, 25 pohvaljeno a brigada proglašena 10 puta udarnom i dobila 7 diploma — priznanje za izvanredne rezultate. To su mladi krajišnici osvojili upornim radom na izgradnji Lokvarske brane, jednog od najvećih radilišta na hidro-centrali Vinodol, kako na izvršavanju svog radnog zadatka, tako i na polju društveno-političkog rada. Komandant XV Kladuške omladinske brigade drug Džemal Karajić nosilac je 5 udarničkih znački sa omladinskih radnih akcija.

Ago Sarajlija

ISPRAVKA

U cifarskom izvještaju o poljoprivredi, koji je štampan u 11 broju našeg lista na trećoj strani potkrata se greška u informaciji o procentu zasijanih površina. Kako ovaj podatak ne odgovara tačnošću donosimo ovu ispravku, obzirom da jesenja sjetva nije završena i da zasijane površine ne dostižu procenat 100%.

DRUŽE ispravnim glasanjem glasaš za socijalističku demo-kratsku unutarnju politiku

Glasaš za daljnju izgradnju materijalnih temelja blagostanja svih naših radnih ljudi, za slobodu radnog čovjeka za jedinstvo i ravnopravnost naših naroda

Glasaš za privredni i kulturni procvat naše zemlje

Glasaš za svestrani napredak i jačanje moći naše jugoslavenske socijalističke zajednice koja s drugom TITOM na čelu ide u susret novim pobjedama

NEVAŽEĆI LISTIĆ

Zaokruži redni broj ako hoćeš da tvoj glasački listić bude punovažan

Ne dopisuj i ne precrtavaj ništa da bi tvoj listić bio punovažan

Samo u prisustvu nepismenog lica može lice njegovog povjerenja da primi listić u ruke

Učestvujmo svi na izborima i izrazimo na taj način našu snagu, našu odlučnost i naše jedinstvo u borbi za socijalizam

VAŽEĆI LISTIĆ

Sreska obučarska radiona PRNJAVOR

Izradjuje po narudžbi sve vrste OBUĆE

KAO RADNIČKU BAKANDŽU OD KRAVINE I GOJZERICE OD KROMA, ZATIM DJEČIJE I DJEČAČKE C I P E L E

Također vrši sve opravke cipela, uz vrlo solidne cijene

ISPRAVKA

U Vašim novinama broj 11 od 10. ov. mj. objavili ste naš autobusni red vožnje. Kada smo bolje pogledali sadržaj objavljenog reda vožnje vidjeli smo da je on na nekoliko mjesta pogrešan i da je umjesto da pomogne putnicima, napravio je izvjesnu dezorijentaciju.

Odmah smo se zainteresovali kako je došlo do ovih grešaka, pa smo obavješteni da je ovakve podatke dala drugarica Lihović Adevija, biletar ovog preduzeća na taj način što je predala stari Red vožnje, ne izvršivši prethodno ispravku u njemu, lako je za njih znala.

Molimo naslov da u slijedećem broju »Banjalučkih novina« objavi ispravku prema priloženom redu vožnje.

Preduzeće »Autoprevoz«

Autobusni red vožnje

Banja Luka — Zagreb		Banja Luka — Laktaši	
Odlazi sati	Dolazi sati	Odlazi sati	Dolazi sati
I 5,00	II 20,30	I 5,00	I 6,45
Banja Luka — Okučani		II 12,00	II 13,45
Odlazi	Dolazi	III 15,00	III 15,45
I 8,00	I 7,30	Banja Luka — Slatina	
II 11,00	II 16,00	Odlazi sati	Dolazi sati
III 18,00	III 20,30	I 10,00	I 15,00
Banja Luka — Jajce		Banja Luka — Sanski Most	
Odlazi	Dolazi	Odlazi sati	Dolazi sati
I 9,00	I 10,30	I 16,00	I 10,30
II 16,30	II 19,00	Banja Luka — Kotor Varoš	
Banja Luka — Srbac		Odlazi sati	Dolazi sati
Odlazi	Dolazi	I 16,00	I 9,15
I 16,00	I 9,00		
Banja Luka — Derventa			
Odlazi	Dolazi		
I 7,00	I 15,30		

Obavještenje!

Ovim se obavještava publika da **NEĆE BITI PRETSTAVA U NARODNOM POZORIŠTU DO SUBOTE 21 XI.**

Zakazana pretstava za subotu 14 novembra o. g. „**POKOJNIK**“ od Branislava Nušića odgodjena je za subotu 21 novembra zbog popravki u zgradi pozorišta.

Preduzeća i FABRIKE!

OGLAŠAVAJTE

u „**BANJALUČKIM NOVINAMA**“ jer je to najbolja reklama za plasiranje vaših artikala i proizvoda